

ОЛЕГ АЙРАНОВ
КУНЧО МАНДЖАТА

chitanka.info

Освен раслите на жълтите павеа столични гъзари, гледащи на службата в БНА^[1] като на две години заточение, в поделението имаше и бойци от дълбоката провинция, за които армията си беше прозорец към света. Някои от тях наистина не бяха излизали от родното си обкръжение, освен за по ден-два на някоя сватба или погребение в близкия град. Ежедневието им по селата беше не по-леко от казарменото, та много от тях и след седмици и месеци служба продължаваха съвсем сериозно да твърдят, че по-спокоен живот от този под пагон не познават.

Бяха корави момчета с мазолести ръце и нямаше какво да ги стресне. Още с пристигането си разглеждаха гарнизона отвътре с нескрито любопитство. А той имаше какво да покаже, с оградата си беше опасал две поделения от различен род войски. Огромните влекачи, внушителните дула, тежките боеприпаси, станции, антени и прочие милитаристични реквизити предизвикваха у новодошлите непознати усещания.

И за Кунчо всичко беше ново: униформата, в която го облякоха, цинтаците на краката, каската, автоматът, въобще всичко, но него го чакаха и други изненади. Още докато беше в новобранската, ЗКПЧ-то^[2], преглеждайки списъците на новия набор се натъкна на неговото име и нареди да дойде тиловакът.

— Този набор са все среднисти и висшисти — осведоми го той. — Само редникът Кунев от Мало Бучане е с основно образование. Но ние затова сме Народна Армия, за да се погрижим за хората от народа. Да го пратиш в кухнята, да се научи на занаят.

— Слушам! — изкозирува тиловакът. Него му беше все едно, а волнонаемните готвачи в поделението даже предпочитаха по-простите момчета, защото по-бързо се учеха да чистят моркови и не се скатаваха при всяка възможност дори след година служба в кухнята.

Че в кухнята изпращаха за помощници не най-светнатите, не беше нищо ново, но Кунчо чупеше досегашните рекорди без конкуренция.

— Кунев, това е тава, а това е казан. Вземаш парцала, вземаш прахта и започваш да търкаш, ясно ли е?

— ...?

— Кунев, това е тава, а това е казан. Вземаш парцала, вземаш прахта и започваш да търкаш, ясно ли е? — готвачът сочеше с пръст и

говореше бавно.

— Тъй вярно! — несигурно потвърди Кунчо.

— Повтори, Кунев.

На петия път Кунчо повтори дословно, а на шестия или седмия като че ли схвана даже.

Минаха няколко дена докато той покри строгите изисквания за лъсната тава или казан, но след това го вършеше безупречно. След време му се предоставяха и по-отговорни задачи, като рязане на хляб или кашкавал на порции. Отначало готвачът стоеше до него и внимаваше Кунчо да не си отреже някой пръст, но опасенията му се оказаха неоснователни: новият помощник беше сръчен, просто трябваше да му се повтаря по няколко пъти всичко, докато вдене. Оттам нататък той стана Кунчо Манджата.

Да си Манджа не е най-желаната длъжност сред срочнослужещите, но е доста почитана. Имаше ли след вечерната проверка тайна разпивка — викаха и Кунчо. Той идваше и сядаше между другите, непохватно ближеше обикалящата бутилка „Слънчев бряг“, мълчеше и следеше с широко отворени очи раздувките на градските тарикати, които обменяха спомените си от столичните заведения. Слушаше, когато и другите слушаха, прихваше, когато и останалите се смееха и ахкаше, когато до него някой възкликваше.

* * *

Някому от офицерите трябва да е направило впечатление, че на Кунчо никой не му идва на свиждане. Селото му не беше от най-далечните, но сигурно в родата му бяха на мнение, че едното посещение за клетвата е достатъчно, службата не бива да се обезценява с излишни глезотии. Затова, макар да беше още новобранец, началството го пусна за една седмица в домашна. След връщане той се отчете, както го бяха подковали старите бойци, с две тайно вкарани през оградата бутилки, които след вечерна проверка при загасена лампа тръгнаха да обикалят насядалата в спалното тумба.

— Кажете сега, Кунчо, на дискотека беше ли? Колко мацки свали, а? — започнаха го гъзарите.

Кунчо мигаше в тъмнината и се усмихваше неразбиращо.

— Не така, бе, чакайте! — поправи ги Византиеца. — Кунчо, я кажи, на кръчма беше ли?

— Бях — почти веднага отговори Манджата.

— С кого беше, а?

— С тате — простодушно отвърна Кунчо.

— Ашколсун на баща му! — обади се завистливо един от наборите. — Моят досега не ме е водил на заведение.

— И какво пихте, бе, Кунчо? — продължи да разпитва Византиеца.

— „Слънчев бряг“ пихме.

— А така, Кунчо, ще стане човек от тебе! И какво каза баща ти, а?

— Тате каза: „ей, пиеш като алкохолик!“ — гордо се изпъчи Манджата и протегна ръка към бутилката.

* * *

Неделя следобед на тубата Калчев му скимна, че отдавна не е похапвал пържена мръвка. За вечеря по график трябваше да има гювеч, та той реши да използва сгодата и услугите на новобранеца Кунчо, който вече беше навътре в кухненските порадки.

— Кунчо, — хвана го той на обяд пред столовата, — довечера нали ще правите гювеч?

— Да — след кратко мълчание потвърди Манджата.

— А като слагаш всичко в тавата, все по нещо остава, а?

— ...?

— Нали и от месото остава? — лукаво намигна тубата.

Кунчо само мигаше, явно беше изгубил нишката на прекалено тънката мисъл.

— Кажи бе, Манджа, нали нещо от мръвката ще остане? — нетърпеливо почна да го ръга с два пръста в ребрата Калчев.

— Ох... да... — Кунчо се опита да се дръпне настрана.

— А така! — зарадва се тубата. — Това ще го заделиш и после ще го опържиш с лук в олио, разбра ли?

— ...

— Разбра ли, бе, кир?!

— Да... — неуверено потвърди Кунчо.

— Повтори! — настигнаха го неумолимите пръсти на тубата.

Кунчо повтори и тубата доволен кимна:

— След вечерна проверка ще намина. Като ти кажа „донеси от моето!“, ти ще го донесеш, разбра ли? И гледай да не е изстинало много.

На вечеря Калчев аристократично подмина гювеча с грис халвата и мина през столовата единствено, за да се зареди с хляб. След като тръбата свири отбой и готвачът си отиде, към кухнята се запътиха три сенки с отпуснати колани и килнати „на уволнение“ кепета. Предвождани от тубата те се намъкнаха вътре, грижливо пуснаха резето и се обърнаха към Манджата, който ги посрещна с подозрителен поглед.

— Кунчо, донеси от моето! — с тайнствен глас издекламира тубата Калчев, все едно казваше „Сезам, отвори се!“. Зад гърба му Густото и Византиеца гледаха в очакване.

Манджата се обърна и ги поведе към килера, дръпна завесата пред рафта, измъкна оттам една тавичка и я подаде. Тубата я пое и взе да я души, но нещо не му хареса. Крушката в килера беше по-слаба и от свещ, та той пое с тавата в ръце обратно към кухнята, за да провери обстойно съдържанието. Излязъл на светло, той хвърли един поглед вътре и челото му почервения:

— Какво е това, бе!?

Зад него Византиеца и Густото също надзърнаха в тавата и се разкикотиха.

— А-а, майна, това е много спешъл меню бе, от „Балкантурист“ ли ти го носят? — взе го на кодош Густото.

— Какво е това, бе, кир!?! — продължаваше да вие тубата. Чак му се дорева.

— Това остана — стреснато мигаше Кунчо.

Тонът му беше толкова невинен и откровен, че Византиеца щеше да се подмокри от смях. В тавата между задушения лук в олиото плаваха обилните остатъци от противния на всички десерт грис халва.

А Византиеца и Густото още дни и седмици наред с кеф разказваха за вечерта, която тубата Калчев е карал само на хляб и вода като някогашен политзатворник от христоматията за пети клас.

[1] БНА: „Българска Народна Армия“ — официалното название на българската армия до 1990 г. ↑

[2] ЗКПЧ: „заместник-командир по политическата част“ ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.